

HØRINGSSVAR - NOU 2020:13 PRIVATE AKTØRER I VELFERDSSTATEN

Vi viser til høringsbrev av 4. desember 2020. Våre kommentarer begrenser seg til omtalen av arbeidsmarkedstiltak. For de øvrige områdene viser vi til Landsorganisasjonen i Norges høringssvar.

Utvalgets gjennomgang av området bærer etter vårt syn i liten grad preg av noen selvstendig analyse av den faktiske utviklingen innen feltet. Vi etterlyser en grundigere analyse av virkningene av anbudsutsettelsen av attføringsforbudet i 2014 som åpnet et nytt milliardmarked med en årlig utlysningsverdi i størrelsesorden 1,4 milliarder. Selve konkurranseutsettingen ble i sin tid gjennomført ved forskriftsendring uten noen reell stortingsbehandling og regjeringen har siden motsatt seg krav om en evaluering av denne konkurranseutsettingen. Virkningene av anbudsutsettingen har ført til færre tilbydere og ingen nye ideelle leverandører. Ifølge rapporten *Milliarder – ikke mennesker* (Leikvoll/Herning 2017) førte konkurranseutsettingen av det mest omfattende tiltaket arbeid med bistand til en reduksjon fra 148 til 39 tiltaksleverandører frem til 2017.

Utvalget er kritiske til systemet med forhåndsgodkjente leverandører og kontrollutfordringene knyttet til etterlevelse av tiltaksforskriften og viser til blant annet til Riksrevisjonens rapporter. Utvalget oppsummerer «Det er utfordrende for NAV å sikre at de formelle kravene for godkjenning oppfylles, herunder blant annet at attføring skal være primærvirksomhet, overskudd skal forbli i virksomheten, utbytteforbud og forbud mot å eie eller kontrollere annen forretningsvirksomhet.» NTL etterlyser en liknende kritikk rettet mot den anbudsutsatte sektoren. NAVs reelle adgang til å kontrollere at tiltaksleverandørene innenfor den anbudsutsatte sektoren ikke benytter seg av ulovlige tilknytningsformer i form av selvstendig oppdragstakere er i liten grad problematisert.

Vi etterlyser videre en gjennomgang av de kommersielle leverandørene. Eierskapet av disse bør etter vårt syn også ettergås videre, herunder oppkjøpsfond som opererer fra skatteparadiser og har aggressive lønnsomhetsmål. Dersom siktemålet er at midler bevilget til arbeidsmarkedstiltak skal komme tiltaksdeltakerne til del synes det lite hensiktsmessig at disse administreres av konserner med denne formen for eierskap.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Ellen Dalen
andre nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær